

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre 10 — kr.
Félévre 5 — " "
Negyedévre 2 — 50 " "
Egy hónapra 1 — " "

Egyes szám ára 4 kr

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TARSÁ.**

Hirdetési díj:

Egy hónapra 500 forint, hat hónapra 1200 forint, egy évre 2000 forint. Hosszabb időre szóló hirdetéseknek külön megbeszélés szükséges.

Nem kellene?

Debreczen, ápril. 15.

Szorul a kormány kapczája. Az a tenger bűn, amelyet a kormánypárt növelése és összetartása érdekében bizonyos rendszerrel elkövettek: az a sok visszaélés, szemhunyas, sáp és hivatalosítás, amely mind arra szolgált, hogy a hatalmat kezében tartó párt uralmát biztosítsa: most már úgy látszik nem tarthatja tovább a közerkölcsiség rovására rendezett dobzódását, az erkölcsi érzet kitor a független elemek kebeléből igazságot követelnek.

A kormánypárt finomabb érzésű elemei megsokallották a tulkapásokat s a felháborodott erkölcsi érzet állást foglal a kormány üzérkedése ellen. Ma még egyesek, holnap talán csoportok fogják felemelni tiltakozó szavaikat, a mi nagyon természetesen kényelmetlenül teszi a kormány helyzetét, amely mindent elkövet, hogy a független gondolkozású elemek törekvéseit meghevisse.

A kormány, ebbeli tervét azzal a már régi megszokott eszközzel akarja elérni, hogy a párt tagjait hol kecsgetet, hol rémitgeti. A kiket a kecsgetés fog, azoknak ígér. A kiket pedig nincs mivel kecsgetetni, azokat fenyegeti.

Hírlik, de különben megis vagyunk győződve ama hír valóságáról, hogy a kormányelnök azt vágta a független gondolkozású elemeknek szemébe: mit okoskodtok, ti az udvarnál úgy sem kellett.

Ami azt jelenti, hogy az udvar a mostani kormányval teljesen meg van

elégedve és más kormányról tudni sem akar, más kormány alakítását ellenzi.

Nagyon jellemző ez az okoskodás nemcsak a kormányra, de arra a többségre is, amely támogatja.

Aki ilyet beszél és aki ilyet elhisz, az kifejezést ad abbéli meggyőződésének, hogy a kormányalakítás nálunk kizárólag az udvar tetszésétől függ. Elhiszik és elhitetni iparkodnak azt, hogy a közakarat, a közakaratnak többség által való kifejezése a király előtt értékel nem bír s így egyedüli irányadó csak az lehet, amit a király maga akar.

Ha nem is vesszük figyelembe az alkotmány elveit, maga a gyakorlat, a legközelebbi események is fényesen igazolják azt, hogy még a királynak is számolni kell a helyzettel és számol is. Egy darabig ellenkeznek a közjoggal, de utóvégre is, ha a népakarat erős és következetes, akkor az elől még a király se térhet ki, azt neki is szentesíteni kell.

Itt van a Lueger esete. Ez a demagog aki felháborítólag viselkedik Magyarország ellen, a ki egy rossz pártot mozgósít a szabadelvűség és a magyar érdekek ellen, a legnagyobb szívóssággal küzdött a bécsi polgármesteri állás elnyeréséért. A király többször visszautasította.

Tudni se akart róla. És ime, mikor a nép habár esztelenül is szívósan tömörült jelöltje mellett és a Lueger névtől eltérni nem akart; a király is megadta magát és kénytelen kellett bele-

ülteti a demagógot Bécs város polgármesteri székébe.

Ily körülmények között ki az a bárgyu, a ki kételkedni merészkednék a király alkotmányos érzületében; ki az a tökkel ütött fő, a ki elhinné azt, hogy ha a magyar közvélemény valakit a kormány elnöki székbe akarna ültetni azt a király figyelembe ne venné.

Persze, hogy nem veszi figyelembe akkor, mikor a jelenlegi kormányban egy meghunyaszkodó szolga csoportot lát és tudja azt, hogy a parlamenti többség se áll oly férfiakból, a kik önzetlen és kitartó küzdelemre képesek. Ilyen körülmények között minek is venné figyelembe az egyesek kifakadásait és felkiáltásait?

De bezzeg alakulna csak meg az a parlamenti többség úgy, hogy annak minden tagja férfi volna, a ki nem enged hanem szívós kitartással követelné azt, hogy a kormányvezetés oly ember kezébe tétessék, a ki önálló gondolkozással és hajthatatlan jellemmel iparkodik előmozdítani Magyarország érdekeit: akkor mi is elérnénk azt, a mit elérték a Luegerék. A magyar erős közvélemény mindenestre képes volna elérni oly sikert, a melyet elért a bécsi higyelevéljű elemekből alakult csöcselék.

Csakis botor és meghunyaszkodó lélek képes elhinni azt, hogy nálunk Bánffy bárón kívül más ember nem kellene az udvarnak. Az lehet, hogy nem tetszenék, de ha a nemzet azt mondaná, hogy »ez kell«, hát a nemzetnek eme szava volna oly erős,

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

HULL . . . *

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Irta: **Krüzselyi Erzsike.**

Hull a levél, hull már a fákról
Reszketve, lassan, csendesen,
Mint hogyha mind csak azt susogná: —
»Nem ujulnak meg sohasem!
Tél jó, hideg tél majd az ősze
S télre virágos kikelet.
Lesz új levél s az is lehull majd
Ha éri őszi lehelet.

Hull, hull a köny is a szememből
Lassan pereg le arczomon.
Nézem, nézem az őszi tájat,
S az elmúlt nyárról álmodom.

* Mutatvány szerzőnek pünkösdkor megjelenő verskötetéből.

Mosolygás, élet volt még akkor

A most hullongó levelen.

Élet, öröm volt bennem is; — mert

Szívem egy érzést még nem ismert

A mit úgy hívnak: *szereltem!*

Hajdu-történet.

— A „Debreczen” eredeti tárczája

Irta: **Ifj. Móricz Pál.**

Aranyos zászlóink is, haj hová lettek?
. . . Czimercinket a pecsétes levelekkel együtt
elemésztli a penész, a moly, meg az almáriumban
élősködő egér is apró éles fogaival. . .
Máskor meg az ölben üő kis fiu gyermek —
láttam — mint tépgette, szaggatta meggon-
dolatlan, ártatlan kézzel a régi czimeres per-
gamentet, melyben a sereg vitéz hadnagy urá-
nak lett adományozva ez levél kiváltságos
maradandó, ősi erős nemesi jogokról. . . Lám
a cziterán is megereszkedett a zugó rézhur,
pókháló fonta be szálait, por takarta reá az

enyészet hamvát. . . Reszketős már az öreg
kéz, — meleg van, nyár. . . Irhas bunda
rajtam, mégis fádom, csak a homály, amely
már elmúlt, világos meg előttem, a jelent nem
latják öreg szemeim, a jövő sötétsége az bi-
zonyos, eleget is éltem. . . Hát már akik
hazahozták a zászlót? . . . Miben is állana
azoknak vitézkedése? . . . Gyermekes szag-
gatják czimeres leveleink! Hej pedig még száz
éve sincs annak, hogy küzdének azoknak
büszke vitézi! . . .

És milyen meleg volt akkor! Szerelme-
sim, milyen meleg. Hát hisz nem mesét mondó
vagyok, de láttam, láttam, mikor lóháton vagy
gyalogos szerrel gyülekeztek a büszkék, talán
nem is híven, hogy utóljára? . . . A beregiek
még a tárogatót is előkeresgették, amelyen,
S z i m p l i c z i u s is ezred trombitás
— a hallomás szerint — még a kuruez idők-
ben nótázott B e r c s é n y i gyenyeralisról
felriadt a völgy, visszhangjával, mint egy va-
rázsló tündéresszony, úgy feleselt a hegy,

Váczott végzte. 1840-ben a kalocsai papnevelőintézetbe lépett; a hol társai körében egy magyar iskolát alapított. Az intézetből kikerülve kaplán lett O-Beesén, majd plébános Jankovácon. Első verse Gray Regéjé-ben jelent meg, majd a Honde-rü című divatlap karolta föl, melynek szerkesztője őt Petőfivel egy rangba helyezte. — A Honde-rü-ben megjelent verseket két kötetben külön is kiadta. II. Károly című ötfolyonásos drámája miatt heves polemikája volt Szigetivel, aki színén irt egy drámát II. Károlyról. Ez a vita egészen elszigetelte a többi írótól.

A szabadságharcot ő is szolgálta tollal. — Ebben az időben megjelent műveit: Kossuth, Hangok az emberiséghez, Balladák, Szabad dalok című munkáit lángoló hazaszeretet jellemzi. 1849-ben a közoktatásügyi miniszterium hivatalnok volt. Világos után ő is kibujdosott és Parisban vonult meg, a hol a francia lapokba dolgozott és Durivage álnéven egy kötet francia költeményt és egy Les artistes című regényt is adott ki. — Jókaitól sokat fordított francziára és segített Chassinak, Petőfi francia fordítójának. 1859-ben tért vissza Magyarországra és s. lelkész lett Hegyesen. 1861-ben a kulai kerület képviselőnek választotta, határozati párti programmal. Az országgyűlés után a szabadkai gimnázium igazgatójának nevezték ki. 1867—71-ig ismét a kulai kerületet képviselte. — Később az igazgatóságtól is visszalépett és aztán Szabadkán élt teljes nyugalomban. Ötvenéves írói pályája alatt a következő munkák jelentek meg: Párisi emlékek, Egyházi beszédek, Hiador költői művei, A magyar irodalom története, Nagy Sándor tragédia, Künn és honn költemények, Hiador újabb költeményei, Jámbor Pal munkái, Mesék az ifjuság számára, Törvénytelen vér dráma, a melyet nagy sikerrel adtak elő a Nemzeti színházban.

Az ibolyáról.

A virágok között kétségkívül az ibolyának van legszebb mihosza. Herder igen szép regét mond róla; a világteremtésekor csak fű borította a hegyeket és mezőket. Ekkor az alázatosság elültette az ibolyát is az ímint neki

szentelt virág volna ismeretes, de napjai kig is, mintegy a szerénységet jelképezi szendén földrehajló alakjával.

A görög hitregében is szerepelt már az ibolya. Attól egyik eánya ibolyává változott, hogy meneküljön Apollon elől. Más hitrege szerint Yotata nyomában fakadt ibolya váltotta meg Jupiter üldözésétől. Mar Homéros is említi a Kalipszó szigetének leírásában: a zöld rét ibolyával volt tele. A megifult föld ujja születésének jelvényeül tekintették a görög költők az ibolyát, de sajátságos, hogy ennek teljes ellentéteül a — haálra emlékeztette őket sötét színe és a földre hajló alakja. Az athéniek legkedveltebb virága az ibolya volt.

Oly nagy mennyiségben tenyésztjék kortjeikben, hogy az istenek városa az ibolyától illatozó, »ibolyától koszoruzott« mellek uevet nyerte. Az Akropolisz hegyen még ma is dusan tenyész az ibolya. — Délen sokkal pompásabban illatozik s még a szellő éjjelenként a márvány romokon s az ezüst levelű olajfák koronái felett a halhatatlan multrol regél, addig a szép görögök praktikus utódai az ibolyaszemű istennőnek, Athénának szentelt földön az ibolya virágait egy sajátságos illatu csemege készítéséhez használják fel.

A középkor elején, aki Bcs környékén az első ibolyát megpillantotta, azonnal jelentést tett róla a hercegnek, aki az udvarától s lakosság negy tömegétől kísérve, arra a helyre lovagolt, hol aztán a legszebb leánynak kellett a legszebb ibolyát leszakítani.

Franciaországban a trubadurok korában a versenyeken az arany ibolya volt a nagy jutalom. I. es III. Napoleon életében az ibolya vezetés hatást gyakorolt soruk változására, mindkettőnek neje szervenélyes virágkedvelő volt. I. Napoleon, nejenek Beauharnais Josefinek ibolyával kedveskedett, neje örömmel fogadta, de megszagolva ijedten dobta el: »ezeknek az ibolyáknak halott szaguk van.« s nemsokára meg is halt. III. Napoleon úgy szerette feleségébe, — Montija Eugéniába, hogy ibolyával felékesítve látta meg először.

Érdekes, hogy ibolya illato nemcsak az ibolya árszt, hanem pl. az Iris lanentina gyökere is, valamint egy penészfaj is, a melyet a nép »ibolyamohának« nevez.

is. Vágtában át az előrsön. Majd neki a csapásoló wallon-vitéznek, a kürasszir fenyessisakját a koponyával keresztül ütötte a fokra, de azért itt is elmaradt néhány hajdu közülök, hanem a többi annál serényebben törekedett hazafelé a csillagok, a holdjárás után, folyókon is keresztül híres város Bőszörmény fele, ahol a nemes disztriktusnak kormányozó háza volt... Fecske volt a paripájuk, de a dezentor hir, a stafeták mégis előzték őket s mire a fehér toronyot megátták, már Debreczenből is kiindítottak utánok — a főkapitány kérésére — »megterítésükre« egy zászlónak alja alatti német, pantallós gyalog katonaságot...

Máró Andorás az altiszt, akinek ragyás volt az ábrázaja, de aki egy ütésre ketédet vágta kardjával a földre ledobott bármely legvastagabb fölgyfa botot, mint csak szalma szálát, ő kelme adta kézhez a főkapitánynak a hadi zászlót, aki csakigy, csakugy mert példázódni előttük... A főkapitánynak aki a záros helyre szépen behordatta a karabinumjait, pisztolyait is. A főkapitánynak, aki már el is árulta őket, aki a szép szóval csak tartóztatta őket...

— Itt a puská, itt a zászló, becűettel hazahoztuk, mert letelt már a mi időnk, hát mi most már hazamegyünk, mondta ezt az Andreás de Máró, midőn letette a gyepré a

puskát, a kard az a miénk, mondta — s szomoruan libbent lobbant utoljára a zászló.

Most dobörgés hallatszott. Vezényszavak. A szurony már messziről csillogott a muskétán.

— Adjátok meg magatokat! — kiáltott feléjük a német oberster kapitány.

— Ne ellenkedjeteek fiuk, mondta mézes mázosan a hajduknak kapitánya is, szolidabbesz a büntetéstek, megkapjátok a pardont, ha mondom...

— Mi nemes emberek vagyunk! Nekünk ti nem parancsoltok! Engedjeteek hát, bekeséggel hadd oszoljunk hazafelé, felelte nekik Máró az altiszt, de büszkén, hogy mindenki meghallhatta, igaz járatu emberek vagyunk mink. S kindultak egy hátsó kapun, ki a kerületház udvarából az utcára, hogy majd kiigyekeznek a város alatti lógerhez, hol lovaik nyergelve vártak őket, meg néhány jó cimborá. Kard, esakány, csak az maradt náluk, a sok szuronyos katona nyomon követte őket, minden oldalról nyomultak feléjük, hogy már tovább nem is tudtak menni, tehát behuzodtak egy száraz malom kerek épülete alá...

— Dezentorok adjátok meg magatokat. adjátok elő a fegyvereiteket, kiáltotta harmadszor is a német főiszti és a katonák lövésre készen tartották nagy otromba puskaikat.

TARKA-ÉLET.

A keresztfán.

Fekete felhők, a rém világ szörnyűségeivel, kárpitként, morajló, nehéz, sötét tömegekben úgy ereszkedtek reá az égi boltozatra.

Vak sötétség lőn. A halál titokzatos méhét erőszakkal szakították fel a fanatikus emberi kezek.

A szél, miről zúgott, a felhő, miről búgott, a baglyok, miről huhogtak?...

— Halál, halál elérkezett a te ország-lásod!...

Nagy péntek szomorú története ez! — Csodás eseményeknek, mikén a halál végzetes hatalma is megtört, a szülő napja...

A tempom erős márvány boltozatán keresztül futott a repedés, úgy összerendült a föld, mintha csak szellem kezek irtak volna csodását a hatalmas márvány falakra. A kuttakból kiapadtott a víz, csak amidőn az ég sötét kárpitját felszakította az isteni erő. akkor lőn csak pillanat alatt muló világosság, melybe belevakult az emberi szem, melynek fényében, mintha tüzből formált szörnyetegek téptek, marták volna örületes erővel egymást, mint viaskodó rémek a végtelenségből?...

— Csak a város alatti domb körül terjengett szelid, ezüstös fény, mit a villámok czikázó fénye sem zavart meg, midőn kísérleti sugarakat vetett a keresztre, hol a népek megváltója, a szeretet, a testvériség hirdetője, kit is csufszágból nevezének »zsizók királyának«, ahol, amely durva fára a jóságos a fehér arczu Istenfü lett latrok közé kifesztve...

A virágok vasárnapján letépett, az utakra szórt füvek, bokréták, mézes illatát még csapkodta a keresztfa felé a szél, amelyen már csak egy sárgult hullát őriztek a reszkető, a lándzsás római katonák...

Az ezetes szivacs, a lándzsaszurások, a szögek után fenmaradt szörnyű sebhelyek, a

— Akardamiénk, mondták a hajduk büszkén, határozottan, az ősi szablya hegyes végét tartva a német felé.

És a német katonák reájuk lőttek, sok hajdu vitéznek egyszerre piros lett a kék dolmánya, sok halálra sebeűiten rogyott le. A másik még védte magát. Révész s Máró sem adta oda elve a kardját. Bizony szamos pantallós németnek is történt itt siralmas romlása. Hanem a hajdu vitézt is hiába várta már a felesége haza, a gyermekek?... Paraj nőtte be a más esztendőkből buzával ékeskedő szántót, omladozsnak rogyott az ősi ház oldala, mert a kit közülök elve, sebesűve elfogdoshattak, szerelmesim! vessző futás lett azoknak is a részök, derékig meztelenül, háromszáz páczás közt — halál gyanánt volt ez mérve.

— Számos aranyos zászlóink is, hajhová lett-ek?... Reszketős már az öreg ember Csíholni sem tud többé a taplóra. Csak a sötétség előttem. S láttam, a mint a kézenülő kis gyermek ártatlan játékkal tépte szét a régi czimeres pecsétes levelet, melyen megirt erős jussikért, meg száz éve sincs annak, hogy büszke hajdu vitézek érette meghaltak, azok, a kik a »hadakon« keresztül is becsűlletel hazahozták a régi, foszlott Boesky zászlót... Szerelmesim! pedig még puskát is adtak nekik, de melyeken igaz, hogy nem is volt sárkány!...

véres harmatot fakasztó tövis koszorúval, mind emlékei e napnak, mely az Istenség pecsétjét nyomta a megváltás szent munkájára s melynek rémletes, halálos sötétsége után derült fel csak a hívők szemei előtt az örökvilágosság . . .

Mária, az Istenfia anyja ott sirt, ott a Magdolna, a szerelmes asszony is nem győzte törölgetni könnyeit . . .

A szél, amit zúgott, a terhes felhő, amit összebúgott, a bagoly, ha hubokolt ekkor, ezek mind a halál országlásáról hirdették a legremesebbet, hogy az ember fia összebuzadt, a katonák kezében reszketett a lándzsa . . .

Pedig mégis e napon született meg ama legdicsebb hit, e napon fakadt fel a kietlenségből a szeretet vallásának éltető forrása, mely megtörője lón a halál örökös valónak hitt erejének, mely az enyészet völgyében is illatos tarkaságra fakasztotta a legszebb virágokat . . .

A keresztfát szelid, ezüstös fény rezegte körül . . . A város felett pedig ott viaskódtak a sötétség rémei . . .

Paulus

Bodossy Pál. 1827—1897.

Mi már csak temetgetünk, aki kedves, aki becsületes, aki nemes volt, azt mind eltemetjük, Magyarország áldott földje, mint a bársony úgy takard be őket . . .

Meghalt Bodossy Pál bácsi is, ma reggel 4 órakor, ez szomorú nap, ez szomorú hír minékünk . . .

Családja nem volt, de mindnyájunké volt, ami kedves, ami jó, ami áldott Pál bácsink . . .

A közpórház halottas kamarájában állították fel ravatalát, szép, nemes arczán a csendes, a halálos megnyugvás . . .

Hatalmas időkben élt, mikor egy nap korszakot számított, délczeg, gavalléros, férfias szép vörös pántlikás honvéd főhadnagy volt akkor s az a szép jószágos nemes urialak maradt még utolsó napjaiban is . . .

Arany tiszta jellem volt, mint férfi, kötelességudó, mint hivatalnok az egyházkerületnek s mint barát igazabb az édes testvérnél . . .

Magyarország áldott földje, mint bársony oly puhán, lágyan takard be őket s ti virágai az akácznak, majdha nyitok gyöngeszirmaitokkal borítsatok be a sírt, ahol ami Pál bátyánk nyugodni fog.

Almodván nemes, ideális szíve eszményeiről, a hazáról, a barátokról, akik míg élnek soha sem fogják elfeledni ezt a kedves szép öreg urat, aki olyan volt, mint ami büszke, régi jó Magyarországnak a ragyogó czimerekkkel s nemes uraink. Virágai az akácznak, ha majd nyitok, takarjátok be, takarjátok be azt az egyszerű sírt . . .

Az elhunyt életrajzi adatsiból a következőket közölhetjük:

Bodossy Pál született 1827-ben Bihar-Diószegen, hol atyja gróf Zichy uradalmi szabó volt. Már két éves korában atyjával bekerült Debreczenbe s iskoláit is itt kezdte meg. A tanulás azonban nem volt inyére, valami nagyon nem rajongott a tudományért s így már az alsó gimnáziumi osztályokban félbeszakította a tanulást. Kereskedő inas lett, de ez sem tetszett neki, s így többféle mesterséget tanult, de végre is visszakért az ősi kollégiumba. Eleven élénk,

temperamentuma volt, ami az ő különös sajátossága maradt halála napjáig, ez volt annak oka, hogy a zárt levegőjű tantermet nem szerette, bár éles eszű volt már mint kis diák is. Nagy nehezen mégis elvégezte a bienniumot s együtt subscribált közéletünknek most több kiváló tagjával, a kik közül csak néhány éve ünnepelték meg ennek 50 éves évfordulóját. A szabadság iránti vágya töltötte el a tantermet s nem folytatta tovább tanulmányait, hanem Biharba ment rektoroskodni. Itt találta a szabadságharc kitörése. Ő egy percig sem gondolkodott, amint a szabadság első szelleje elshogott a kis falu felett, ott hagyta hivatalát s a debreczeni hírespántlikások közé állott.

Mint főhadnagy küzdötte végig a szabadságharcot, résztvett majdnem minden nagyobb ütközetben s a debreczeni, augusztus 2-iki csatában is. A szabadságharc elbukása után újra a tanítói pályára lépett s a sors visszavetette Biharba. — Mikor a katonaságot kiszolgált, akkor a törvényszéknél nyert alkalmazást, volt a debreczeni, szatmári törvényszékeknél s mint ügyes és elevenes hivatalnokot felvették a budapesti váltótörvényszékhez. Innen került aztán 1868-ban az ev. ref. püspöki hivatalhoz, ahol azóta páratlan munkaszeretettel, mint hazájának és egyházának hű s vallásos fia működik. Igen szép irodalmi működése is volt Bodossy Pálnak. Mind Budapesten, mind Debreczenben foglalkozott az irodalommal s lapunk a »Debreczeni« és a »Debreczeni, Ellenőrt« több szépirodalmi dolgozatot közölt tőle. De több éven át a Debreczeni — Nagyvárad — Értesítő munkájában is volt szerkesztője, és pedig oly ügyesen szerkesztette azt, hogy Báthori Sándor az akkori főszerkesztő aranytollal és ezüst pohárral ajándékozta meg a megboldogult munkásságáért.

Bodossy Pál, a mindenki vigk Jéyü Pál bácsija, már az egész télen át betegeskedett. Két hét óta azonban már annyira erőt vett rajta a betegség, hogy ágyba kellett feküdni. Nagy Kálmán volt a kezelőorvos, a ki konstatalta, hogy a máj erősen meg van támadva. Tegnapelőtt már lemondott arról, hogy életben tarthassa s erről értesítette Kiss Áron püspököt és Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyzőt, a kik kiszállították a közpórházba. Azt hitték, hogy néhány napig még élni fog, ma reggel 4 órakor azonban hirtelen kilehelte lelkét.

Azonnal értesítették a halálról Kiss Áron püspököt, ki könnyekre fakadva fogadta a gyászírt. Mivel az elhunytok hozzátartozói ritcsenek, egyetlen szegény testvére él itt Debreczenben Bodossy Károly szabómester, a megboldogult soha nem gondolt a házasságra, az egyházkerület maga gondoskodik a temetésről.

A városban már kora reggel villámgyorsan terjedt el a gyászír s a ma délelőt folyamán számosan nézték meg a közpórház halottas kamarájában kiterített Bodossy bácsit s hullajtottak könnyeket a beesett sárga arczu kedves halott felett.

Az egyházkerület, mely a temetést rendezi, külön gyászjelentést adott ki. A temetésen Kiss Áron püspök vezetése alatt testületileg vesz részt, a ravatalra koszorút helyez.

A temetés szombaton április 17-én d. e. 10 órakor lesz a közpórház halottas kamarájából, egyszerű szertartással. Az elhunyt felett Csiky Lajos theol. tanár, főiskolai lelkész mond rövid imát, azután a csapó utcai ref. temetőben helyezik örök nyugalomra.

A városi dalárda — melynek az elhunyt sokáig elnöke volt — Hitelessi Lajos karnagy vezetése alatt a sírnál gyászzénekeket fog előadni. Kivétel a temetésre a debreczeni 13 egyenruhás honvéd is, hogy bajtársuknak a végső tiszteletet megadják.

Az egyházkerület által kiadott gyászjelentés — melyet Balogh Ferenc hittanár fogalmazott — a következőleg hangzik:

A tiszántúli ev. ref. Egyházkerület mely fájdalommal jelenti, hogy Tekintetes BODOSSY

PÁL ur az egyházkerületi iroda 29 év óta buzgó és fáradhatatlan vezetője, püspöki titkár, életének 70-ik évében csendesen elhunyt 1897. április 15-én reggeli négy órakor. — Temetése a városi kórházból április 17-én d. e. 10 órakor egyszerű gyászszertartással leendő hű: tetemei a csapó-utcai ref. temetőbe helyezik örök nyugalomra.

A tiszta szívű hazafi, kötelességét minden időben rendíthetetlen hűséggel teljesítő, az egyházkerületet szakismerettel és vallásos lélekkel híven szolgáló nemes keblű férfinak emlékezte legyen áldott.

Színház.

A leszámolás. Vasárnap husvét első napján este érdekes bemutató lesz színházunkban. Géczy Istvánnak, a Gyimesi vadvirág hirtelen országos híre emelkedett szerzőjének másik szép sikert aratott népszínművét, a Leszámolást adja elő Komjáthy új társulata: Tudvalevő, hogy ezt a népszínművet az óbudai Kisfaludy színházban a nyertes darabdal egyidejűleg adta, — oly szép sikert aratott, hogy maga Blaháné is elkérte a darabot s körülbelül elfogja benne játszani a Mariska szerepét. A vasárnapi bemutatónak még az kiváló érdekessége, hogy ebben a darabban mutatkozik be a társulatnak négy új tagja. Az előadásról a színházi igazgatónak a következő értesítést adta ki:

A debreczeni városi színházban Vasárnap, 1897 évi április hó 17-án este 7 órakor reudes helyárrakkal Serfőzy Zseni, Fenyéri Mór, Rátkay Sándor és Haday Sándor első fellépéssel, újdonságul, először színre kerül **A leszámolás.** Eredeti népszínmű 5 felvonásban. Irta Géczy István. Zenéjét szerzette Hoós János. Személyek: Igaz György Haday, Sándor, Andris, fia Békessy Gyula. Esztike gyámleánya Serfőzy Zseni. Ember Mihály Fenyéri Mór. Mariska, leánya F. Kállay Lujza. özv. Keresztény F. Csigaházy Etel. Marci, fia Rubos Árpád. Rébus, özvegy postamesterné Loocsarekné Józán Tamás, kasznár Rátkay Sándor. Jegyző Bartha István, ügyvéd Püspöky Imre. Peti, kisbíró Sziklay Miklós. Falusi nép; történi Borsodmegyében, napjainkban. A darabot hétfőn husvét másodnapján ismétlik.

Az ünnepi előadások. Mint fentebb is említettük, husvét ünnepének színházi szenzációja a leszámolás lesz. Azonban mindkét napon délután is lesz előadás és pedig vasárnap a peleskei nótárius a czimszerében Sziklay Miklóssal Hétfőn pedig a Hamupipőke, látványos tündéregye. A jövő hét műsorát most állítja össze az igazgatóság.

Ujdonságok.

* **Lapunk legközelebbi száma az ünnep miatt, szombaton f. hó 17-én jelenik meg.**

* **Husvétii istentiszteletek.** A husvétii ünnepeken és az azokat megelőző nagyhetén a debreczeni templomban a következő istentiszteletek tartatnak. Az evref templomban; Nagy Pénteken délelőtt a nagytemplomban Békési Lajos segédlelkész, a kistemplomban Dicsőffy József lelkész, az újtemplomban Mitrovics Gyula lelkész, az ispotály templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, délután pedig az összes templomban legatusos predikálnak. — Husvét vasárnapján délelőtt a nagytemplomban Szilágyi Imre segédlelkész, a kistemplomban Mindszenti Imre segédlelkész, az új templomban Mitrovics Gyula lelkész, az ispotálytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész tartanak istentiszteletet. Husvét hétfőn a nagytemplomban Nagy Sándor senior, a kistemplomban Bede László theologus, az újtemplomban Szabó Bertalan theologus és az ispotálytemplomban

Öri Sándor predikálnak.

Az ágon Nagypé passiv és ünnevel urvacsora. ny Lajos. — Geisztl első napján d. istentisztelet. Mater ny beszéd. Lelkes Husvét másod beszéd és urv D. u 3 órakor

A r. k s z o m b a vizszentelés, dr. W o l a Este 6 órakor s á r n p o n eledék megkor mise, 9 ó tartja dr. W délután 3 óra dr. W o l a f h e t f o j é s z e n t b e s z e d e t, tari Dr. W o

* **Király** nek A legm v i c h J e n ő t 39-ik gyalogugyanis a hiv Felsege S u t é r e n s z e r z e t t o s t á l y u v a s k t u l á l u n k a k i

* **A vá** mondani, hogy v a l e v ő l e g a b u t a k a p e n i t t e r m e z e s t, p l o m á l l a m i f ő m e r n ö k, h o t ő r v h a t, u t h á b a n u g y a n, d s á r t e n g e r v o l e g e t. A j a v m e g a z a l i s p s z e r e n s e t — m a j d f e l e s l e g d o l o g a j ö k

* **A s** bolcsvármegyei külvü közgy András távo. M i k e c z t e r e m t e l j e s e k a r z a t o t e l ő l d ö t t s é g h i v t a z a j o s e l j e n z e

h o z z á a k k i e m e l v e n y j e l l e g z e t e s s é s s z i g o r u A n d r á s m e g a t á v g z a s a e g y e d t ő r t e n r ü l t e k f ő l n e k i a f ő i s G a a l E l e k s e g i p á r t e l e k e s e d e s s e h o g y m e g f e K á l l a y b á r ó V é c a r c k é p e i t, n y o s f ő i s p a t á v o z ó f e n y i r e g y h á z m i n t e g y 3 0

Öri Sándor theologus, mint legátusok predikálnak.

Az ágost. hitv. ev. templomban Nagy pénteken d. e. 10 órakor passiv és ünnepi beszéd, istentisztelet végeztével urvacSORA. Fungens lelkész: M a t e r n y Lajos. — D. u. 3 órakor ima, tartja Geiszlinger Pál s. lelkész. Husvét első napján d. e. 10 órakor ünnepi beszéd istentisztelet végeztével urvacSORA. Lelkész M a t e r n y Lajos. D. u. 3 órakor egyházi beszéd. Lelkész Geiszlinger Pál. Husvét második napján d. e. 10 órakor ünnepi beszéd és urvacSORA. Lelkész Geiszlinger Pál. D. u. 3 órakor ima.

A r. kath. templomban Nagy szombatán reggel 7 órakor tűz- és vízszentelés, 9 órakor szentmisét mond dr. W o l a f k a Nándor v. püspök. — Este 6 órakor feltámadás. Husvét vasárnapon reggel 6 órától 9 óráig az eledetek megszentelése, 7 órakor mise, 8 órakor mise, 9 órakor nagymise és szentbeszéd tartja dr. W o l a f k a Nándor v. püspök, délután 3 órakor ünnepélyes vacsernyét tart dr. W o l a f k a Nándor v. püspök, H u s v é t h é t f ő j é n délelőtt 9 órakor misét, — szentbeszédet, délután 3 órakor vacsernyét tart dr. W o l a f k a Nándor v. püspök.

* **Királyi kitüntetés Suvich ezredesnek** A legmagasabb kitüntetés érte S u v i c h Jenőt, a Debreczenben állomásozó 39-ik gyalogezred derék ezredesét. — Mint ugyanis a hivatalos lap mai száma közli Öfelsége S u v i c h ezredesnek a katonai téren szerzett érdemei elismerésül a III-ad osztályú vaskoronarendet adományozta. Gratulálunk a kiváló ezredesnek a kitüntetéshez.

* **A vármegye utai.** Nem akarjuk épen mondani, hogy mindig rossz uton járnak, de tudvalevőleg a bójtben szintén hozzátartoznak az utak a penitencia tartáshoz, ezért egészen természetes, hogy csak a debreczeni fehértéplomb állami közútról jelenthette jó lélekkel a főmérnök, hogy jó karban volt, azonban a törvhat. utahálózatól lehetőleg burkolt formában ugyan, de mégis beismeri, hogy az bizony sártenger volt, pedig fizet a lakosság utadót eleget. A javítási munkálatokat pedig egyelőre még az alispánnál hevernek, várva a jó szerencsét — avagy a tavasz végét, a mikor majd felesleges lesz készíteni, szóval derék dolog a jó közigazgatás!

* **A szabolcsi főispán bucsuja.** Szabolcs vármegye közönsége tegnap tartott rendkívüli közgyűlésen bucsuzott el K á l l a y András távozó főispánjától. — A közgyűlésen M i k e c z Janos alispán elnökölt. A nagy terem teljesen megtelt a bizottsági tagokkal, a karzatot előkelő hölgyközönség foglalta el. Küldöttség hívta meg Kállay Andrást a terembe és zajos éljenzés fogadta. Mikecz alispán intézett hozzá a közönség megbizásából beszédet, kiemelve nyolcz éves főispáni működésének jellegzetes sajátságaiként nagy tevékenységét és szigoru alkotmányosságát. K á l l a y András meghatva válaszolt, kiemelve hogy az ő távgzása a főispáni székben n e m e g y e d ü l e l h a t á r á z á s á b ó t ö r t é n i k; más körülmények is mérültek föl melynek eredménye az, hogy neki a főispáni székben távoznia kell. — G a á l Elek, a szabolcs vármegyei függetlenségi párt egyik vezérférfia indítványára nagy lelkesedéssel elhatározta ezután a közgyűlés, hogy megfesteti a közgyűlési terme számára K á l l a y András arcképét, — valamint báró V e c s e y Jozsef és gróf V a y Ádám arcképeit, kik mind a hárman igazi alkotmányos főispánjai voltak a vármegyének. Délben a távozó főispán tiszteletére banquet volt a nyiregyházi Korona szálfóban, a melyen mintegy 300-an vettek részt.

* **Kinevezések a városnál.** Tömeges kinevezések történtek ma a városnál. — gróf D e g e n f e l d József főispán ugyan is az elhalt Kis O r b á n Imre helyére tudvalevőleg V i s k i Sándort léptette elő, így a számvevősegi számtiszti állás megüresedett; amelyre P a p p József házipénztári tisztet, ennek helyére S i p o s György adótisztet, ez állásra pedig K a p r o s Sámuel nevezte ki. — A K o v á c s Lajos lemondásával megüresedett adópénztári tisztségre S o m o g y i Józsefet nevezte ki. — A kinevezettek mindnyájan a mai tanácsülésen tették le a hivatalos esküt a polgármester kezébe.

* **Üdvös intézmény.** A nagyközönség előtt már nem ismeretlen a folyó évi január hó elsejével megalakult Polgári takarékos és segélyszövetkezet, melynek több mint 15000 törzsbetétje van. Mint lapunkban már több ízben említettük az Igazgatóság minden lehetőt megtesz arra nézve, hogy tagjait — különösen a szegényebb munkás osztályt — kölcsönök adásával segíthesse. A kölcsönök előjegyzése már e hó elsejével megkezdődött s a tömegesen jelentkező kölcsöntérő tagoknak a kívánt összegek a legnagyobb előzékenységgel és gyorsan ki is fizetettnek.

* **Az országos tornaversenyek.** A vallás és közoktatásügyi miniszter ma az ev. ref. püspöki hivatalhoz és az összes debreczeni tanintézetekhez intézett rendeletében tudatta, hogy az országos tornaversenyek az idén Kecskeméten, Pécsen és Déván fognak megtartatni. A debreczeni középiskolák a dévai tornaversenyen fognak résztveenni.

* **Az adóprás a vármegyében.** Mint a tegnapelőtti közg. biz. gyűlés elé terjesztett pénzügy igazgatói jelentésből kivettük, Hajdúvármegye területén az a d o p r á s a mult hóban elég jól működött, mert 16449 frt 47 kr. egyenesadó folyt be, az az a mult év márcziusához képest 4236 frt 40 krral több, ami azonban nem zárja ki, hogy 275,357 frt 81 kr. hátralék ne maradt legyen, mely a mult évinél 79,008 frt 09 krral több, H a d m e n t e s s é g i díjban 136 frt 20 kr. folyt be, ami viszont a mult évinél 45 frt 64 krral kevesebb s ennek megfelelően 16,994 frt 52 krnyi hátralék, ami a mult évinél 829 frt 88 krral több. A többi kir. jövedelmek közt a mult évihez képest szaporodtak a jogilleték, díjjövedék határvám, míg a belyeg és dohányjövédék s a fogyasztási és italadó fogyott, ami az alispáni jelentéssel egyezően a perek csökkenését tehát a béke és erkölcsösség terjedését mutatja.

* **Az országos veres-kereszt egyelet** hajdumegyei fiokja D e g e n f e l d József dróf és R á s ó Gyuláné elnö lete alatt f. hó 21-én délután 3 órakor a vármegyeháza nagy termében választmányi ülést tart, a melyen a központhoz felterjesztendő évi jelent fogja tárgyalni.

Táviratok.

Lábmosás az udvarnál.

Budapest, ápril 15. A Debr. er. táv. Bécsből jelentik: Öfelsége a király ma d. e. végezte a Burgban az odarendelt 12 aggastyánon a s z o k á s o s l á b m o s á s t. — Az ünnepies szertartáson jelen voltak az összes Bécsben időző kir. herczegek, a legfőbb udvari mélsóságok, az összes osztrák és közös miniszterek, valamint a diplomáciai kar.

Budapest, ápril 15. A Debr. ered. táv. A lábmosási szertartást a budapesti Mátyás templomban V a s z a r y Kolo herczeg-primás végezte. Az ünnepségen J ó z s e f A g o s t kir. herczeg és neje A u g u s t : o kir. herczegnő is jelen voltak.

A keleti háboru.

Budapest, ápril 15. A Debr. ered. táv. A szultán a görög csapatoknak a határon való betörése miatt nagy haragra gyult és Edhem hasának távirati utasítást küldött, hogy seregével azonnal nyomuljon be a görög területre. Nélidov konstantinápolyi orosz nagy követnek sikerült a szultánt e parancs visszavonására rábírnia és így a háboru veszedelem ismét elodáztatott.

Megnyugtató nincs ebben semmi. A határon a torzsalkodás nem fog szünetelni; ma a görögök, holnap a törökök fojják a parancsot megszegni és vége a dolognak mégis a hadüzenet, a háboru lesz.

A szultán parancsának visszavonása rossz vért szült a török katonák és polgári körökben egyaránt, annál is inkább, mert ma már kétségtelen, hogy a fellépésben egyenruhás, rendes görög csapatok is részt vettek. — A helyzet a maga komoly valóágában a Times athéni távirata tünteti fel, amely szerint Görögország nem üzen hadat, hanem igyekszik a törököket provokálni, hogy aztan ezek legyenek a támadó fél.

A Konstantinápolyban tegnap tartott minisztertanács különben elhatározta, hogy a görög támadások ismétlődés esetén megüzenni a háborut. És miután az előnyomulás részleteire nézve is megtörtént az intézkedés, a hadüzenet pillanatában egyszerre benne leszünk a háboruban, melyet a nemzeti lelkesedés és a vallási fanatizmus egyaránt vérengzővé, pusztítóvá, borzalmassá fog tenni.

Budapest, ápril 15. A Debr. ered. táv. A T i m e s írja, hogy Grevena közelében ismét e z e r f ő n y i görög tisztek által vezetett banda lepte el a török határt, megtámadta a törököket, de heves harc után 50 főnyi veszteséggel visszavonultak. Szóval a görögök minden uton provokálni akarják a hadüzenetre.

Öngyilkos ifju gróf.

Budapest, apr. 15. A Debr. ered. táv. Zichy Guidó gr. seregélyesi birtokán anyja sirjára dölve agyonlőtte magát. — Az öngyilkos főur csak 21 éves volt, atyja S á n d o r gr. volt, anyja még Guidó gr. 2 éves korában szintén öngyilkos volt, mert szivbajban szenvedett, amit tőle fia is örökölt.

IRODALOM.

A kék asszony. A hol csak zongora disziti a szobát (és hol nincs zongora) örömmel várták a népszínház legújabb darabját, mert hire járt hogy Varnier a Fanchon asszony ieánya zeneszerzője a Kék asszony librettójához igazán pompás zenét írt. A hirnek kivételkép igaza volt a kék asszony a mult héten a népszínházban igazán szép sikert aratott. Most természetesen mindenütt szeretnék ismerni e darab fűlbemászó keringők bájos zenészeit. Legkedvesebb képes hetilapunk az Ö r s z á g V i l á g nem riadoz a mint az áldozatoktól megszerezte a kék asszony egyik legszebb számát a Bretagnei dalt s azt közzéadta abban a számában. De ezzel nem merült ki az Ország—Világ leleményessége, mert egész sor aktuális képpel disziti fel számait, ezer között találjuk az országos képtár két ellopott képét, Murillo és Vaoder Neer festményeit, A képek mellett természetesen az Ország—Világ egész sereg verset és novellát közöl Magyarország íróinak szinjavából, Az Ország Világ előfizetési ára negyed évre 2 frt Mutatványszámokat bérmentve küld a kiadóhivatal (Budapest Hold utca 7.)

Magyar Gazda. Népszerű gazdasági havi folyóirat, kisbirtokosok, gazdaságtek, lelkészek tanítók és minden gazdaságkedvelő részére. Megjelenik minden hó elsején. Előfizetési ára egész évre 2 frt, a folyó évre 1 frt. A kassai gazdasági egyesület tagjai, tagsági díjuk fejében kapják. Felelős szerkesztő: K o v á c s y Béla, gazd. tanint. igazgató. Ily című folyóirat első számát kaptuk a tegnapi postával. A

tudós szerkesztő nevét ismerik lapunk olvasói is magvas mezőgazdasági cikkei után, de ismerik az egész országban, mert régen elismert munkása gazdasági irodáknak könyvei és cikkei révén. Ezelőtt a Mezőgazdasági Szemlélet szerkesztette és adta ki, majd mikor az beleolvadt a H. G. O. t. h. a. Sandor-féle Magyar Gazdák Lapjába, a vidéki politikai lapok gazdasági rovatának emelésére fordította munkáerejét a derek tudós, most pedig újból felveszi a szerkesztői tolat, hogy szolgálja a magyar mezőgazdaság érdekét. A most megjelent első füzet tartalma a következő: A Magyar Gazda programja. Miként munkáljuk meg talajunkat tavasszal? Hogy állunk a sertésvesz gyógyításával? — Hogyan lehet egy csiga-ort sodronyok kihuzására használni? — Miként kezeljük a reteret tavasszal? — Új bokorbabfele. — Vetőmagvizsgáló állomások. — Minő tulajdonságokkal kell bírnia a jó vetőmagnak? — Hogyan fokozzák a takarmányrépe természetét? — Hogyan lehet a gyümölcsfákat a legelőmarha ellen megvédeni? Mit tegyünk tavaszkor, hogy a járványos betegségektől megmeneküljünk? — Egy új rovar — stb. irtó műtrágya. A penészek eltávolítása a pinczéből. T a r e c z a : Apróságok a tojásról. Apró közlemények. Ajánljuk a derek lapot t. olvasóink figyelmébe és pártfogásába.

A Vasárnapi Lapok. most megjelent második száma még az első számnál is szebb és diszesebb képekkel és tartalommal jelent meg. A Vasárnapi Lapok olyan szépirodalmi képes hetilapnak ígérkék, hogy hamarabb a legelső szépirodalmi lapja lesz az országnak. A második számnak tartalma a következő: A család. — Eletmosoly, regény írta. Beniczkyne Bajza Lenke. — Tavasz hangulatok. Halhatatlanság költemény Szász Gerőtől. — Sir mellett, költemény, Zichy Géza gróftól. — Menyasszonyi ruha, Sziklay Janostól. — Serly Lajos legújabb zeneszerzésény. — Az iskolázatás megkönnyítése. — A királybíró tragédiája, Prém Józseftől. — A társaságból. — Vasárnapi vasárnapra, Garabonciástól. — Éva, regény, fordította Huszár Miklós. — Az ember is az asszony teszi, Abonyi Lajostól. — Színház. — Irodalom. — Képzőművészet. — Sport. — Számrejtvény. — Szerkesztői üzenetek. A gyönyörű képek egész sorozata gazdálítja a lapot: Szépek albumából. — Tavasz hangulatok. — Baró Bánffy Dzsó. — Halhatatlanság. — Gróf Zichy Géza. — Magyar nemzeti viseletek (két képpel). — Blaha Lujza (negy képpel). — Klamarik János. — Felolvasás Homérből. — Budapest. — hadihajó a fiúmei révben. — Ellopott és becsesempészett képek (három képpel). Mendlik Ferencz. A Vasárnapi Lapok előfizetési ára egész évre 8 frt, felévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Műtárgyakat szívesen küld a kiadóhivatal IV. Ujvilág-utca 25.

A sokezes leány.*)

Boda Gáspár esendesen élt a maga sáros falujában a mostani farsangig. Portájára csak néha döcögött be egy sáros uri brieska, az is a nemzetes urat hozta haza a városból, hova az öregot ügyes bajos dolgai vittek. — Mert nemzetes Boda Gáspár urának sok ügyes bajos dolga akadt. Nem tekintve azt, hogy a fél faluval párben állott, mindig ő volt a felperes, leányai is sok gondot okoztak neki.

Erzsi a nagyobb, az ide-i farsangon már hátkirálynői szerepet játszott a buzasi bálon. A rózsaszínű selyem kosztüm, melyet visel, udvarába gyűjtötte az inczifanczi faszi bolygócsakakat. Ezek a bolygók pedig kerengtek ész nélkül a selymes nap körül, s a mint a nótarius ur a buzasi annaleszekben följegyezte: »A nyolcz tagu banda a jól sikerült zartkörü táncvizgálmában mindig a Boda Erzsi nótáit huzta.«

Boda Erzsinek pedig csak egy nótája volt! így kénytelen vagyok a »falu pennájá-

*) A »Debr. Főisk. Lapok« legutolsó számából.

rdekes feljegyzését hatályon kívül helyezni. Az a nóta pedig nem is nóta, de »banknóta.«

»Erzsi nagysám« a buzasi pappal kezdte meg a táncot. »Ecclesia praecedat!«

A cigány azt a bizonyos »Hármat rikkantott mar...« nótát huzta. A tiszteletes urral forgott a világ, az Erzsi nagysám pedig alig bírt lihegni s állítólag a kisbíróné, a ki az ablakon keresztül több hivatalbeli ember feleségével nézte az uri tánczosokat, ezt mondá az egyházfinak:

— Nézze lelkem komám uram, a kis asszony hogy liheg, elfujna egy zsák lisztet.

Ne firtassuk, igaz volt-e a komám asszonyaak vagy nem, csak a tényt írjuk le, hogy a tiszteletes ur a mint észrevette, hogy a cigány el akarja hagyni, »hogyan volt!«-ot kiáltott s a cigány sem ellenkezett, hanem ráhuzta, hogy »Sári, Linka fogd a kontyod.«

Boda Erzsi fogd a kontyod! de biz ő nem bajlódott azzal, meg az nehéz is lett volna, így a frizürével sodort konty lebomlott s úgy röpködött vallai körül. És Erzsi nagysám még sem volt olyan, mint Loreley.

A Loreley szöke, libegő fűrtökkel... »Erzsi nagysám« barna. Haja, a mely most vala s rózsaszínű bluzá körül libeg s néhanéha pajkosan hozzácsapódik tánczosához is, oly sötét, mint az éjszaka. S természetesen atacsonyabb, mint a tiszteletes, ámbar őt se számítják az ölesek-közé s olyan kövér, mint egy duzott kacsa.

Sajnálattal kell kijelentem, hogy inkább csunya, mint szép... de...

A cigány keresztbe tette a vonóját, s ezzel kijelentette, hogy »egy tapodtat se többet...«

A tiszteletes ur kön örög a második négyesért, s Erzsi nagysám nagyon sajnálja bár, de már elígerte másnak. Így a tiszteletes ur megelégszik az elsővel is. Hjah! a második szerelmeseké.

A cigány gyantáz, valami keringőt fog huzni, persze falusi modorban, siet is. Erzsi leülni a lóczán. A tiszteletes ur pedig kisiet az ivóba, hogy faradalmait egy kvaterkával helyre igazítsa.

Első sorban is a jegyző ur gratulál neki. Érdekében áll a gratuláció.

A tiszteletes ur eléri a guny, s fölkeri — trucezból — a jegyző ur lányát Évit...

Forognak a párok...

Erzsi nagysám rózsaszínű bluzát épen a hegymegi tiszteletes tartja erősen, de alig engedi el, már a segédjegyző nyurga alakja hajlik meg előtte, ámátor holnap nem kap »korhely levelet«, ha rosszul mulat a jegyzőné lányára.

Erzsi nagysám nem panaszkodhatik a buzasi bábra, pedig lermete kis-bő s vaskosabb, mint a buzasi papé, ámbar az sem tartozik az ölesek közé.

*

Ne beszéljünk a pletykáról, a mely mint a telegraf-drót az országot, úgy halózta be a buzasi intelligenciát, azt hozva hírül, hogy a pap — ámátor a jegyző ur haragja éri, elveszi a gazdag Boda Gáspár lányát, az Erzsi. (Hja ez sok ezere! A jegyző ur pedig csak három szobára való stáflingot ad az Évivel... Ámátor az Évi is igen derek lány, meg szép is.)

— De — veti vissza kárörvendőn a rektorné asszony, úgy kell neki, mert hozta ide papnak!... Ő volt nagyon rajta, hogy válasz-zák meg...

(Ha a rektor uram jelöltjét választották volna meg, úgy már azóta nem kellene hordani a Juliskát a bábra. De így se baj mert a rektor Juliskát nem hagyja az hoppon.)

A csepütelegraf pedig azért dolgozott olyan retetesen, mert eltekintve, hogy a tiszteletes uram sokat forgolódott a Boda lány körül még haza is szokta kísérni.

*

Valami elintézni valóm akadt Boda Gáspár ural. Tehát a portája felé igyekeztem. Már be is fordultam az udvarra, midőn, a kocsió, mely ott állott, észrevettem, hogy vendég van, így jobban szerettem volna visszafordulni, de nem lehetett...

Az Erzsi nagysám épen akkor jött ki az udvarra s meglátott... s elkurgatta a kutya hogy kabátomban baj ne essék...

Minekutánna megkérdeztem, mit álmodott, s ő szerelmesen sütyölte le szeméit az ajtóig értünk. Feltárta, s így akaratom ellenére hallottam, hogy az öreg Boda azt mondta a vele szemben ülő öreg urnak: tehát »huzzezer és...«

Tovább nem folytatták a beszédet.

Mire vonakozhatott az a huzzezer?!

Ezt, ha plétykálni szoktam volna könnyen kitaláltam volna... de így — bővebb felvilágosítást csak akkor nyertem, midőn a főjegyző ur előt a hirdetési táblán a hirdetés ményékét átnéztem.

Az adta tudtomra, hogy Boda Erzsi-belet elveszi Banó Gedeon, a duggazdag szabolcsi földbirtos fia...

Tehát két vagyonát összehozták... De hol itt a boldogság?!...

*

Furcsa hírek szállonganak erre... Most hallottam gpen a bejáró asszonytól, hogy tiszteletes Tatay József buzasi lelkész ur összeveszett a jegyző famillával s ott ül a rektor urnál s nézi a szép Juliska buzavirág szemét...

Vityi József.

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczen saját fordítása —

(Folytatás.)

— Igen, Mr. Barnes. Foglaljon helyet! És hogy azonnal a dologra térjünk, az elveszített rubinról szeretnék Önnek beszélni. — Ezer dollár jut most adok Önnek, — ha elkeríti.

— Miss Remsen már megkéselt az ajánlatával, mert ép most kaptam Mr. Mitchellől egy levelet, melyben hasonló ajánlattal tisztelt meg, tehát kétszer nem szedhetem le egy és ugyanazon szolgálatért a tejjelt.

— Tehát Ön nem akar nekem segíteni?

— Sőt ellenkezőleg, minden törekvésem az, hogy a tolvajt felfedezhessem, az ékszer Önnek mielőbb visszaszerezhessem, de pénzt semmiesetre sem fogadhatok el ezekért. — Től, de ha már Önt szolgálom, akkor legalább Ön is tartson mellettem.

— Mindent elkövetek, mi csak erőmtől telik.

— Akkor mindenekelőtt azt tisztázzuk, hogy nem gyanakszik Ön senkire? A fiatal hölgy habozni látszott, mi a detektív arczat figyelmesen vizsgálta. Azt érezte Ön, mikor a tüt a hajából kihúzták? faggatózott tovább, mikor választ nem kapott.

— Igen, de csak akkor fogtam fel, mikor már megtörtént minden.

— Miért nem akadályozta meg vagy intért nem sikoltott?

— Ismét tetovázott a válasszal.

— Tudom, hogy jogosan intézi hozzám ezt a kérdést, mondta végül határozott hangon s ha mindenaron kívánja, akkor én meg is telelek reá. Mindenekelőtt kérem, arra vonatkozólag világosítson fel, hogy egész győngy gyanura nevezhetek-e Önnek nevet? S vajon nem inkább artanék, mint használnék Önnek, ha figyelmét hamis irányba terelném?

— Ez bizony nagyon is lehetséges Miss Remsen. Hanem én szívesen kockáztatom meg ezt is, az az hogy bizok annyira tapasztalásomban, mintsem ily ok miatt elhalgassam előttem gyanúját.

— Helyes! Akkor igérje azt meg nekem, hogy nem fog semmit sem elhamarkodva következtetni ebből és hogy a nevezett ura nem fogja terhelni.

— Evvel szívesen egyetértek. Nem teszék ellene semmi lépéseket, amíg nekem magamnak nem lesznek erre alapos gyanúságaim.

— Ez is szép. Ön az imént azt kérdezte, hogy gyanakszom-e valakire s hogy miért nem szegültem ellene cseppet sem a tolvaj megrénytelenek? Mindenekelőtt emlékszem rá, hogy a fejemet le-hajtottam. És előbb épen nem bírtam megérteni, hogy miért mozog a tőm, gondoltam, hogy talán a szultán ruhájába akad bele. De e perczben megkoudult az óra s mint a villámsugár, úgy futott át az agyamon, hogy a rubintot Mitchel azért veszi el, hogy megnyerje a fogadást. Ezért maradtam csendesen. Érti most már a viselkedésemet?

— Teljesen. De ebből azt kell következtetnem, hogy Mr. Mitchel önt nem figyelmeztette előre.

— Óh nem! Épen nem! S ép ez az oka, ami miatt magamhoz hívtam önt.

— Ezt nem értem!

— Pedig elég érthető.

Mig abban a hitben voltam, hogy Mitchelnel van a tőm, addig nem aggódtam, sőt hogy tervet elősegítem és önt is félrevezetem még nagy zavart is színeltem az ünnepen, hanem tegnapi aztán az jutott az eszembe, hogyha Mitchel ép az én ékszeremet akarta volna elvenni, akkor tudatta volna előre velem s hogy ezt nem tette meg nádjárt beláttam, hogy előbb tévedtem és hogy a rubint kömet valóságga ellopták. Ép ezért hívtam önt.

— Ön egész bizonyos benne, hogy ez esetben szólt volna előre önnek?

— Feltétlenül.

— De hátha afeletti aggodalmában, még is tartózkodó volt, mivel nem akarta önt valami nagy botrányba bel-keverni? Mert hisz tudja ön, hogy ő minden perczben ki van téve az elfogatás veszélyének. És hogy esetleg hosszabb időbe is telhetne, míg betudná bizonyítani, hogy az egész csak tréfa volt? Talán ép azért is nem akarta önt a világszájára adni.

— Oh, Mitchel jobban ismer engem, — mondta Emily mosolyogva.

— Már mi tekintetben? kérdezte a detektív.

— Mert nagyon jól tudja, hogy nincs a világon semmi sem amit meg ne tennék érte, amióta beleegyeztem, hogy teljesen az övé leszek. Mert én azok közül az asszonyok közül való vagyok, akik nem riadnak könnyen vissza semmitől, amidőn arról van szó, hogy a választott férfi társukon segítsenek.

— Szó al, hogy még egy ilyen kevésbé irigylésreméltó hirnévben is megosztozza vele? És tud ő már erről?

— Igen! Ép azért hiszem, hogyha csakugyan szándéka lett volna a tőmet elvenni, akkor kikérte volna az én segítségemet is.

— A mint már egy más alkalommal ugye meg is tette? A detektív ezen vágásra már régen készült s igen kíváncsi volt a hatására.

— Mely alkalomkor? kérdezte Miss Remsen teljesen elfogulatlanul.

— Ama bizonyos reggel, a midőn Mr. Mitchel az Ön szobaleányát jobba a szobába bezárta, míg Ön a városba kikocsizván egy kis leánykat egy házból más helyre elszállított.

— Mely más helyre? Ez nagyon nehéz kérdés volt a detektívnek, a ki midőn nem tudott rá válaszolni, Emily mosolyogni kezdett, mi rendkívül bosszantotta Barnest.

— E szerint tehát nem tudja állítását bizonyítani, fagatta tovább. Ön pusztá felleves alapján állít rólam olyasmit, a miről különben nem tud semmit. Látja, milyen igazat mondtam az előbb, önt a száraz gyanu is képes megtéveszteni.

— Talán. De azt hiszem, hogy ez esetben mégsem tévedtem.

— No de ne beszéljünk erről tovább hanem térjünk vissza az én ékszeremre. Nevezetesen, a mint Mr. Van Rawlston től halottam. Ön már előre megmondta neki, hogy tolvajlást fognak elkövetni. És talán ismerte is azt a személyt, a ki a tolvajlást tervezte?

— Hogy egész nyíltan beszéljek, kimondom, hogy én azt hittem, hogy Mr. Mitchel lesz a tolvaj, sőt még most is azt hiszem, hogy ő követte el a tolvajlást. Azért talán legjobb lesz, ha beszéltem a kutatásaimat? Mert így nagyon könnyen odajutunk, hogy elveszítjük aztán a fogadását.

Barnes igen éleselműen tette fel ezt a kérdést. Mert ha a fiatal hölgy elfogadta ez ajánlatot, akkor bizonyos, hogy még maga is mindig gyanakodott Mitchel ellenében reményelte, hogy ily módon valódi szándékát is kiismerheti.

— Evvel nem érthetek egyet, mert én nem akarom soha feledni azt a reményt, hogy

még valaha vis-zakapom a hajtűmet. De abban egész biztos vagyok, hogy nem Mitchel volt a tolvaj. Ha mégis tévednek csakugyan ő lett volna a tolvaj, akkor meg nem bánom hadd lakojjon, amiért nem vont be a bizalmába. De azért most is azt hiszem, hogy más fog kiderülni, azért kérem tegyen meg minden lehetőt.

— Bizhat bennem ez ügyben, megteszek minden lehetőt s e biztosítással ajánlom is további figyelmébe magamat.

(Folyt. köv.)

Nyílt-tér.

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer a

Ferencz József-

keserűviz,

a keserűvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz

keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A millenniumi nagy éremmel egyedül tüntetett ki.

Kéretk csak **Ferencz József-keserűviz**, nem pedig budai vagy egyéb elnevezést használni. **Kapható mindenütt.** (Az igazgatóság Budapestén.)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József gyógyszerésznél Budapestén.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbörtökű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

III. évfolyam.

„Az Évszak.”

Divat- és kézimunka-folyóirat szép-irodalmi melléklettel

Páris, London, Bécs, Berlin, **ujdonságai.**

Mutatványszámokat kívánatra **ingyen** küld a kiadóhivatal.

Rendeléseket elfogad minden könyvtáros és

„**Könyves Kálmán**”

magyar irodalmi részvénytársaság könyvkereskedése.

Budapest VII, Kerepesi-ut 22.

Ára egy negyedévre 1 frt.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-tárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr. nagy üvegnek 90 krajczár.

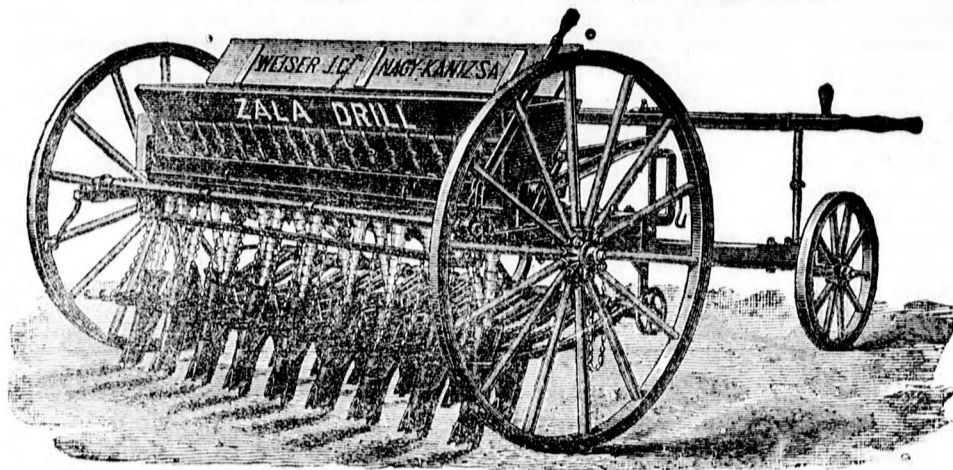
Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszer-tára és illatszertárára **DEBRECZENBEN,** (Tisza-palota)

A legjobb vetőgép a „Zala-Drill“

bizonyítják ezt a hozzám sok számmal beérkezett elismerő nyilatkozatok, melyek eredetiben megtekinthetők. — Ezen **vetőgépek**, valamint minden egyéb

gazdasági eszközök, Sack-rendszerű egyes és kettős ekék raktáramban kaphatók.

Előnyös fizetési feltételek.

A t. gazdaközönség szives pártfogását kérve

Kiváló tisztelt-tel

KLEIN JAKAB

Weiser J. C. gazdasági gépgyár

képviselője, Debreczenben.

Raktár főpiacz Szikszay-ház (a nagytőzsde udvarán).

1897. tavaszi- és nyári idény.

férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

készen és mérték szerint.

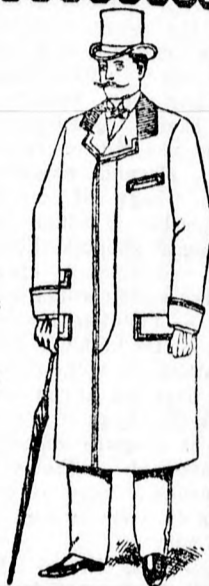
Alapított
1845.

NEUMANN M.

Alapított
1845.

Magyarország legnagyobb és legrégebb férfi- és gyermek-ruhák telepe.

DEBRECZEN, Főtér a magy. kir. postával szemben.

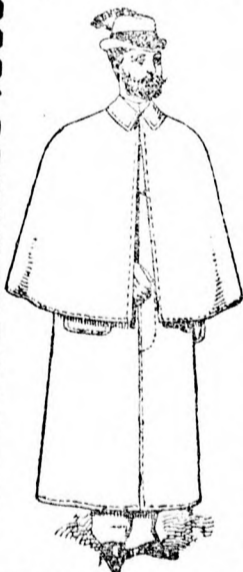
Férfi öltönyök.

Brünni miltonból	9—11 frt
Gráci cheviotból	14 „
Zsolnai lodenből	16 „
Angol cheviotból	14—18 „
Fekete vagy kék adriából	15—25 „
Legfin. angol Kammgarnból	20—25 „

Felöltők férfiak részére.

Sötétszürke vagy drap Miltonból	10.— frt
Cheviot-Diagonal, fekete vagy kék Divatos Cordból. Legújabb divat sergebéléssel	12.50 „
Divatos ezernázott Diagonal fin. Finom angol cheviotból fekete v. kék, sergebéléssel	15—18 „
Simaszínű fényes Coachmanból, barna sötétkék v. drap színben	20.— „
	15—18 „
	17—22 „

Záporköpenyeg (Havelok).

Havelok vízmentes teveszór Lodenből, drap, barna, sötét 11—16 frt

Az itt raktáron levő ruhák

kizárólagosan

csakis jó tartós szövetekből

LEGDIVATOSABBAN

saját műhelyemben és személyes felügyeletem alatt készülnek el.

Fontos tudnivalók. Minden egyes darabon a legolcsóbb szabott ár látható, úgy hogy minden túlfizetés ki van zárva, tehát engedmény semmi ezim alatt nem létezik s úgy biztosítva van a t. vevőközönség minden csalódástól.

A cég fennáll egy félszázad óta és e szakmában a legjobb hírnévek örvend és szolid készítménynevei több világ- és iparkiállításokon ki lettek tüntetve.

Vidéki megrendelések könnyen eszközölhetők, a mennyiben elegendő, ha a fiu korát, a kívánt árt és szövetszint velem közlik, mely után a legjobban megfelelőt küldöm.

FIU DIVATRUHÁK

(3—12 éves fiúk részére).

5—12 éves fiúk részére sötét és szürke Cheviot vagy Lodenből 4—6 frt
jóbb minőség 6—10 frt

Gazdasági iskolai öltönyök.

Tengerész (Marine)-öltönyök.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körut 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzeséplőgaranturát, ipari czélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljait, teljesenvasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzoslót, St-bor-féle körfürészeit, kaszáló és aratógépeit.

továbbá **SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.**

A Fairbanks-féle mérleggyár kizárólagos képviselője.
Arjegyzék ingyen és bérmentve

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben főpostával szemben.